

שיבא - מרכז רפואי אקדמי מצטיין

מזל טוב

איחולים לבביים לצוות המכון:

ורד עמר, אדמיניסטרציה

להולדת הבת

מורן שלום כדריה, ק"ת

להולדת הבת

עידן שריג, פסיכולוג

להולדת הבן

מזל טוב לעדי סמדג'יה, מעתה פסיכולוגית מומחית שיקומית, על ההצלחה במבחן הממשלתי

ברכות להצטרפות הצוות החדש:

נעמה שהם, ק"ת

בר אור-ניב, הידרותרפיסט

רעות סייר לזינגר, מרפאה בעיסוק

מידע נוסף על המכון ניתן למצוא באתר האינטרנט של המכון להתפתחות הילד בבית חולים ספרא לילדים: <http://yeladim.sheba.co.il/> department/ דרך רכזת הדרכה גב' קרן ביאנקו טל' 03-5307449

התפתחויות

במכון להתפתחות הילד ע"ש וינברג
בי"ח אדמונד וילי ספרא לילדים, מרכז רפואי
שיבא תל השומר

דבר מנהלת המכון,

אנו בעיצומה של שנה עמוסת פעילויות, לאחר כנס שנתי שהתקיים זו השנה השביעית, וגם הפעם הוכתר בהצלחה רבה, ולקראת מבדק איכות בינלאומי (JCI) שני שיכלול את כל המרכז הרפואי.

בכנס השנתי הוצגו מחקרים חדשים בתחום האוטיזם ונוצר מפגש מהנה ופורה בין מרצים, חוקרים, אנשי מקצוע והורים לילדים עם קשיי תקשורת. חלק מההרצאות כבר מופיעות באתר המכון ובערוץ youtube של המכון - מומלץ לצפות.

זאת ועוד במכון...בתקופה זו עוסקים צוותי המכון, המעונות והגן בהכנות לקראת סיום שנת הלימודים תשע"ו והיערכות מבחינת תכניות עבודה לשנת הלימודים תשע"ז.

השנה פעל במכון גן אחד, במקום שניים אשתקד, ושתי כיתות מעון בלבד, בשל הקושי שיצרו התנאים הפיזיים מבחינת מבנה המכון על קבלת מענה טיפולי מיטבי. במסגרת השינוי, התחדשנו בעמדת אחיות צמודה למתחם המעונות והגן, אשר מעניקה מענה מיידי לילדים ולצוות בעת הצורך במהלך השנה. עם זאת, עדיין קיימת מצוקה בחדרי הטיפול במכון המגבילה את הפעילות. אנו מודים לכם, ההורים, על הבנת הקושי וסומכים על האיכות המקצועית של הצוות.

... כמה מילים על האקרדיטציה: במסגרת יום בטיחות השיבאי שהתקיים החודש, הוצג פרויקט האיכות של המכון בנושא "תיעוד שיחות טלפוניות" ע"י שני סגל- פרידמן וחניתה פינטו בשם צוות הסיעוד במכון. בהזדמנות זו ארצה לשבח את צוות הסיעוד שלנו בראשותה של האחות הראשית מרים בר (ממלאת מקומה של אלה אבייב שיצאה לחופשת לידה) על פעילותו השוטפת לרווחת המטופלים במכון ובני משפחותיהם, על דאגה לאיכות ובטיחות הטיפול על פי נהלי בית החולים, ועל ייצוג ראוי של המכון בימי עיון וכנסים מקצועיים.

ומה צפוי לנו בהמשך? ... במהלך החודשים הקרובים יעבור צוות המכון שינוי והתחדשות, נקלוט למערך העובדים פסיכולוגים חדשים וצוות רב תחומי נוסף. בזאת שלוחה תודתי לכל הצוותים, ראשי התחומים, פרקטיקנטים, מתנדבים וסטודנטים על עבודה משותפת, מקצועית, משמעותית, רבת פעילות ועמוסה לאורך השנה, ואיחולי הצלחה לכולם.

בברכת חג אביב שמח לכם ולבני משפחותיכם,
ד"ר לידיה גביס

"זה עובד!"

“פעילות רב תחומית וגמישות- זה שם המשחק”

והפעם נרצה להאיר את פעילותה של דנה מולא טופף המשלבת בימים אלה את תפקידה כעוזרת מחקר, סיוע בצהרון ו מ"מ של מזכירת המכון ורד עמר שיצאה לחל"ד.

דנה עושה את כל המוטל עליה בחן, אסטרטגיות ובמסירות גדולה

תודה מכל הלב, בשם צוות המכון

יישר כח והמשך עשייה ברוכה

פינת האחות

“הבית נתפס בעיני רבים כמקום המגן והבטוח ביותר, אך רב הפגיעות מתרחשות בבית”

(ארגון 'בטרם' לבטיחות ילדים).

עם בוא חג הפסח וההכנות לקראתו, על מנת לשמור על בטיחות ילדינו מומלץ לשים לב למספר נקודות חשובות:

למניעת סכנת הרעלה וכוויות - יש להקפיד בעת הניקיונות לאחסן את חומרי הניקוי בהם משתמשים בארונות נעולים, הרחק מהישג ידם של הילדים.

בנוסף בעת הניקיונות לא לשכוח לנגב משטחים ורצפות למניעת נפילות וחבלות מיותרות.

כמו כן רצוי לקבע לקירות את הרהיטים במקביל להסרת האבק וחיפוש אחר פירוורים.

למניעת כוויות בעת הבישולים - ידיות מסובבים כלפי פנים, רצוי להשתמש בלהבות האחוריות בכיריים ולא להשאיר סירי תבשילים חמים בקצה השולחן או השיש.

המאכלים המסוכנים ביותר העלולים לגרום לחנק אצל ילדים מתחת לגיל 5 שנים הם מאכלים קטנים, עגולים, חלקים או קשים אין לתת להם פיצוחים, אגוזים ושקדים וגם עם המצות מאוד נזהרים!

ולאחר כל ההכנות בעת הנסיעה לקרובי המשפחה - כולם חגורים ברכב בבטחה.

לסיום זכרו: “ילד אינו מבוגר קטן” - מתאימים את הבית והסביבה הקרובה לבטיחותו, לפי שלב התפתחותו וצרכיו.

חג שמח,

צוות האחיות

קבוצות אכילה במעון קש"ת

מאת טובה שוטן מרפאה בעיסוק נירו-התפתחותית

הורים לילדים רבים המאובחנים על הספקטרום האוטיסטי מדווחים על בררנות באכילה אצל ילדיהם. ברירת המאכלים ע"י הילד יכולה להתבצע על פי מרקם מסוים (רך, יבש), צבע (לדוגמה חום, לבן), צורת הגשה (מלפפון שחתוך כעגולים לעומת קוביות), מותג ספציפי (קוטג' טרה לעומת תנובה) ועוד. הסיבות לבררנות מגוונות, ביניהן סיבות הקשורות לוויסות חושי, סיבות מוטוריות (לדוגמה היפוטוניה, יציבה), קשיי לעיסה ובלעיה, נוקשות חשיבתית והתנהגותית, חרדה ועוד. בררנות זו מובילה ברוב המקרים לאכילה שאינה מאוזנת ואינה בריאה ובשל כך הילדים הבררנים עלולים לסבול מחוסרים תזונתיים המשפיעים על בריאותם בטווח הקרוב וכמובן בטווח הרחוק. במעון קש"ת נפתחו השנה שתי קבוצות אכילה כדי לתת מענה לקושי זה. הקבוצות חולקו על פי מאפייני הבררנות של הילדים.

הקבוצה הראשונה מתמקדת בחשיפה למגוון מאכלים בצורות שונות (לדוגמה הגשה של מלפפון חתוך לקוביות לעומת עיגולים) תוך מיקוד בתפקודי ידיים, שימוש בילטרלי ידני, ביסוס דומיננטיות ידנית, העתקת דגם, למידה של מונחים שונים, רצף של פעילות ועוד. הקבוצה שמה דגש על התפקוד היומיומי תואם הגיל וכחלק מכך, לומדים הילדים שטיפת ידיים, שימוש בסכום ובכלים חיוניים אחרים, ועוד. קבוצה זו מתקיימת לפני ובצמוד לארוחת הבוקר, כדי שחברי הקבוצה יוכלו במידה וירצו, לאכול את שהכינו בעת ארוחת הבוקר הגנית. כיום, כל חברי הקבוצה אוכלים טונה וסלט ביצים תוך כדי בחירה של סוג המלפפון (טרי או חמוץ, עם או בלי קליפה).

בקבוצה השנייה משתתפים ילדים אשר בררנותם באכילה גדולה יותר. קבוצה זו מתמקדת בחשיפה למאכלים שונים תוך כדי משחק באוכל, חשיפה למושגים ומונחים כגון חם/קר, צבעים שונים וכו'. הפעילות מתבצעת כפעילות המכוונת לתפקוד הסנסומוטורי של חברי הקבוצה, תוך כדי מתן התנסות למגע, לריח, טמפרטורה ובמידה והילד ירצה, גם טעם. קבוצה זו מועברת לאחר ארוחת הבוקר, כדי לנטרל את הרצון שלנו המבוגרים להאכלה ואת חוסר הרצון של הילדים לאכול. לא מוזכרים מושגים הקשורים לאוכל או טעימה כדי לא ליצור לחץ על הילד לטעום, לחץ אשר ידוע כמעורר את סירובו או החרדה שלו מההתנסות. במידה ותוך כדי משחק הילד טועם, נפלא!

מעט דוגמאות לגבי האפקטיביות של הקבוצה: אחת הילדות בגן שהחלה את הקבוצה באכילה של מעדן ממותג מסוים וחטיפים בלבד. כיום אוכלת מעדנים מסוגים שונים, פסטה, קוסקוס, אורז, פריכיות אורז ומוכנה שיהיה עוף בצלחת כאשר אוכלת. היא אף מוכנה לגעת בפירות וירקות שונים ולקררם לפיה. ילדים נוספים מוכנים לגעת במרקם רטוב כדוגמת עגבנייה בעת המשחק באוכל וכיום מסכימים שהעגבנייה תהייה אצלם בצלחת בעת האוכל וחלקם אף אוכלים אותה!

תרפיה במוסיקה במכון להתפתחות הילד

מאת: ירון ניר, תרפיסט במוסיקה ותנועה, במכון להתפתחות הילד, ביי"ח ספרא לילדים, תל השומר.

מהי תרפיה במוסיקה (טיפול במוסיקה)?

תרפיה במוסיקה היא תהליך טיפולי בין מטפל למטופל, אשר משתמש במוסיקה כאמצעי לביטוי והשלכה בתהליך זה. לטיפול מגיעים ילדים, נוער ומבוגרים באופן פרטני או קבוצתי - לשם טיפול בקשיים, בעיות, ואו סימפטומים פיזיולוגיים, קוגניטיביים, רגשיים, חברתיים ורוחניים. בבסיס החשיבה הטיפולית עומדת ההנחה כי ביטוי אומנותי על כל גווניו הנו כלי לביטוי לא מילולי של החלקים המודעים והלא מודעים שבתוכנו, כמו גם שפה שבאמצעותה ניתן לתקשר. לאחר הביטוי היצירתי ניתן להוסיף גם מילים, משמעות ופרשנות לעבודה, הן מצד המטפל והן מצד המטופל.

מפגש עם הטבע

בחודשים האחרונים התקיימה בגן האבחוני קבוצת טבע שהתמקדה בהיכרות עם עולם הטבע וטיפול קשר חיובי כלפיו, היכרות עם הצומח והחי

והזדמנות לעודד פליאה מהטבע. בקבוצה הילדים למדו על צמחייה, מאגרי מים, מזג אוויר ועונות השנה ועל בעלי חיים בטבע, תוך צפייה בסרטונים, הכנת עבודות יצירה ומשחק. דרך הפעילויות השונות הילדים תרגלו מיומנויות של מוטוריקה עדינה, פיתוח יכולות חשיבתיות כגון סיבה ותוצאה, רצף פעולות וזיכרון והתנסו בחומרים שונים כגון: דשא, חול, דבק, עלים, עלי כותרת, ענפים ועוד. בתמונה, הילדים משתתפים במפגש שנערך בגינת המכון להתפתחות הילד.

מאת: סיון דוד, מרפאה בעיסוק במכון

בטיפול עצמו, ניתן להאזין למוסיקה, לאלתר בכלים שונים - ביחד או לחוד - להקליט את היצירה ולשמוע אותה שוב למשוב נוסף, להלחין מוסיקה למילים קיימות או לחבר מילים חדשות למוסיקה קיימת, פעילויות של דמיון מודרך, תנועה, שירה, נגינה ואלתור בצוותא ועוד. (תמצות הרציונל של טיפול במוסיקה מתוך **טיפול במוסיקה ועבודה מוסיקלית בקבוצות** מאת

ורד שמחון 2008)

מה קורה בחדרי הטיפולים של המכון?

תרפיה במוסיקה מאפשרת מחד הרפיה והתנסות רגשית ומאידך ביטוי והוצאה של אלמנטים רגשיים באופן מילולי ובאופנים שאינם מילוליים. עבודה טיפולית במוזיקה מאפשרת עבודה על קשר רגשי עם אחר, תקשורת והקשבה לעצמך ולאחרים. טיפול במוזיקה מאפשר יצירת קשר לא מילולי דרך משחק ונגינה. בתרפיה במוסיקה מתרחשים ביטוי אינדיבידואלי, תקשורת בין אישית והדדית ותקשורת קבוצתית. התנסות בחדר הטיפולים מהווה מקום בטוח ומקבל, העוזר בחיזוק הדימוי העצמי של הילד, וכן קידום היכולת התקשורתית, חיבור אינטגרטיבי לעצמו, ביטוי וויסות רגשי. בחדר הטיפולים נעשה שימוש בכלי נגינה מגוונים להתנסות.

תרפיה במוסיקה יכולה להתקיים כטיפול: **פרטני, קבוצתי, ודיאדי** (הורה ילד).

מי הם הילדים המטופלים בתרפיה במוסיקה במכון?

במכון מטופלים ילדי המעון התקשורתית, ילדי המעון השיקומי, הגן האבחוני, ילדי התוכניות הבריאותיות מקדמות, וילדים במסגרות הצהרונים השונים. במסגרות הנ"ל הילדים מקבלים טיפולים פרטניים, דיאדיים וקבוצתיים וכן ישנן הדרכות הורים.

נראה כי הילדים בכללם, כל אחד בדרכו - מאד נהנים, מתחברים ובאים לידי ביטוי במהלך המפגשים הפרטניים והקבוצתיים ואף מחכים במובן מסוים, מי יותר ומי פחות, לשעות אלו של העבודה בקבוצה והעבודה הפרטנית. מה שמאפשר פתיחה ופיתוח של ערוצי תקשורת בין אישיים וקבוצתיים. דבר זה בא לידי ביטוי ברצון בו הם משתתפים ומשתפים פעולה, בשמחה שהם מפגינים, לרוב, כשבאים לקחת אותם לטיפול פרטני או לקבוצה.

הכנס השנתי של המכון להתפתחות הילד בתל השומר התקיים בתאריך 1-2 לפברואר 2016 ועסק ב"סוגיות מגדר באוטיזם- בניים בנות ומה שביניהם". הכנס הוכתר בהצלחה ורצינו לחלוק עמכם כמה מכתבי תודה שקיבלנו מהמרצים:

פורים בגן ובמעונות

המכון

כוכבת הילדים "מיכל הקטנה" ביקרה בחג פורים במחלקת שיקום ילדים, בבי"ח ספרא לילדים, בתל השומר, וכל ילדי הגנים של המכון להתפתחות הילד הוזמנו לפגוש אותה.

הילדים שמחו, נהנו והתרגשו מאוד וחלקם אף סיפרו להורים בבית על המפגש המיוחד.

תודה רבה על הכנס המצויין!!!
הארגון היה למופת וההרצאות היו יוצאות מהכלל!
כן ירבו.
פרופ' אילנה גוזס, אוניב' תל אביב

תודה רבה לך ולמארגנים על ההזמנה ובעיקר על כנס מצויין ד"ר יעל לייטנר, מנהלת המכון להתפתחות הילד בבית חולים דנה

שלום רב,

אני מודה לכם על שנתתם בנו אמון וחשבתם שההרצאה מתאימה לכנס המכובד שלכם. עבורנו זה היה כבוד להופיע בפני קהל של הורים ואנשי מקצוע, ולחלוק איתם את החוויה המיוחדת של הורות לילד נהדר כמו תומר. אתם עושים עבודת קודש ואני מאחל לכם עוד הצלחות רבות בעתיד. ההצלחה שלכם היא ההצלחה של כולנו, ילדים והורים כאחד. בברכה,
דורון פרג, 054-4972960
"חיים בסרט" - הורות עם צרכים מיוחדים, הרצאה אחרת על משפחה אחרת

שלום וברכה,

בחודש האחרון הוזמנתי לכנס ליצינים רפואיים בינ"ל בפורטוגל לספר על עבודתי, כליצנית רפואית, בגנים ובמעונות במכון. ההרצאה היתה על הדרך בה הליצן יכול לעודד תקשורת עם ילדים שחווים קשיים בתחום זה, על עבודה רגשית, הקשבה וחיפוש אחר היוזמה של הילד ומתוך כך תגובה של הליצן, בלי חוקים מוגדרים מראש, על הליצן שבא ללמוד מהילד אך להיות חבר שלו.

שמחתי לחדש לליצינים מכל העולם על עבודת הליצנות הרפואית בארץ ובמכון שלנו בפרט. היתה התעניינות רבה מצד הליצינים הרפואיים באירופה, אוסטרליה קנדה ומרכז אמריקה.

חג פורים שמח!!

תודה רבה לד"ר גביס, לצוות הרגשי, לגננות ולסייעות במכון על כל מה שאני לומדת מהם ועל הפתיחות והחיפוש המתמיד אחר הדרך בה אפשר לעודד תקשורת מצד ילדים עם אוטיזם, בכדי שאנו נוכל להבין אותם יותר טוב, לעזור להם להתפתח, לשמוח, להתחבר ולהיות הם. ותודה לכל הילדים

במעונות ובגנים שמלמדים אותי כבר חמש שנים מהי תקשורת ועד כמה היא הכרחית לנו בני האדם. חג חירות שמח!

ליצירת קשר:

טלפון: 5302592 - 03, פקס: 5302297 - 03

child.dev.center@sheba.health.gov.il

טיפים, מדע, פעילויות ותכנית ההרצאות לקהל- "קפה שלישי"

ניתן לברר גם דרך פייסבוק:

המרכז להתפתחות הילד תל השומר

דרך גב' קרן ביאנקו, רכזת הדרכה